

Клас: 7.

Дата: 19 січня 2021 року.

Тема: Правопис суфіксів дієприкметників

Мета: ознайомити учнів з правописом голосних і приголосних у суфіксах дієприкметників; формувати загальнопізнавальні вміння знаходити слова з поданою орфограмою в текстах, визначати їх; розвивати творчі вміння використання дієприкметників у висловлюваннях; за допомогою мовленнєво-комунікативного дидактичного матеріалу виховувати повагу до народних звичаїв і творчості українців.

У робочому зошиті з української мови відступіть 2 рядочки від попереднього виду роботи, прописом напишіть дату, вид роботи та тему, які вказані вище.

ХІД УРОКУ

1. Мотивація навчальної діяльності. (Усно дати відповіді на питання).

Як правильно писати: в'яжучи чи в'яжучі?

Чи існують в українській мові дієприкметники із суфіксом –л-?

Який голосний завжди вживається у суфіксах дієприкметників?

Мабуть, ви не змогли дати відповіді на жодне із питань. Усе це пов'язане з тим, що нам не вистачає теоретичних знань. Отже, давайте вивчимо як правильно писати суфікси дієприкметників і будемо у подальшому уникати помилок. Вперед до нових знань!

2. Актуалізація опорних знань. (Усно дати відповіді на питання).

❖ Що таке дієслово?

❖ Які форми дієслова вам відомі? Як їх відрізнити?

❖ Що таке дієприкметник?

❖ Дайте визначення активних і пасивних дієприкметників. Наведіть приклади.

3. Генералізація знань семикласників.

❖ Перегляньте відео, що розміщене на сторінці мого сайту перед конспектом уроку або перейшовши за посиланням: <https://www.youtube.com/watch?v=kMpvgMbWn54>.

❖ **Коментар учителя.** Активні дієприкметники утворюються за допомогою суфіксів -уч- (-юч-), -ач- (-яч-), -л-, а пасивні дієприкметники утворюються за допомогою суфіксів -ен- (-єн-), -т-, -ен- і -т- (паралельні форми дієприкметників: замкнути — замкнений — замкнутий).

❖ Дослідження-спостереження над мовним матеріалом. Провідміняти письмово словосполучення. Зробити висновок про правопис голосних у закінченнях дієприкметника та про правопис голосних і приголосних у суфіксах дієприкметника.

Співаючі діти, збережені звичаї, зігріта земля, посивілий чоловік.

4. Закріплення вивченого матеріалу.

🚩 «Хто швидше?»

У робочому зошиті посередині рядочка вкажіть назву завдання («Хто швидше?») та виконайте усі поставлені завдання.

Від поданих дієслів утворити дієприкметники. З'ясувати спосіб їх творення. Позначити суфікси. Пояснити правопис. Скласти 3 – 4 речення з утвореними дієприкметниками. Зробити їх синтаксичний розбір.

Виварювати, купувати, нести, єднати, підбілювати, працювати, думати, співати, нафарширувати, створювати, малювати, натрапити.

Творча робота.

У робочому зошиті посередині рядочка вкажіть назву завдання (Творча робота) та виконайте усі поставлені завдання.

Від наведених дієслів утворити дієприкметники активного і пасивного стану, виділити суфікси і закінчення. Увести дієприкметники в мінівисловлювання за темою «Моя улюблена народна пісня».

Наприклад: Розкидати – розкиданий, втрачати – втрачений.

Воскресати, скидати, розвалити, оновити, настояти, випустити, запрягти, знайти, вабити, опасти, розквітнути.

Розподільний диктант.

У робочому зошиті посередині рядочка вкажіть назву завдання (Розподільний диктант), умовно поділіть аркуш зошита навпіл, підпишіть колонки та виконайте усі поставлені завдання.

Наведені слова записати в дві колонки: 1. Зі вставленою буквою е. 2. Зі вставленою буквою и.

Улюбл..ний, зачин..ний, особл..вий, оскарж..ний, улесл..вий, скривдж..ний, засмал..ний, звільн..ний, переоцін..ний.

5. Підсумок. Рефлексія. (Усно дати відповіді на питання, які звучали на початку уроку).

- ❖ Як правильно писати: в'яжучи чи в'яжучі?
- ❖ Чи існують в українській мові дієприкметники із суфіксом –л-?
- ❖ Який голосний завжди вживається у суфіксах дієприкметників?

6. Д/з.

Вивчити теоретичний матеріал.

Вправа 306, с. 131 (записати слова у дві колонки).

Виконати 2 тести «На урок». Лише 1 спроба і час проходження до 20 січня до 21:00.

Тест 1: <https://naurok.com.ua/test/join?gamecode=9417713>.

Тест 2: <https://naurok.com.ua/test/join?gamecode=8634489>.